

4. Рыкова И. Н., Уткин В. С. Оценка эффективности налоговых льгот: систематизация инвестиционных проектов и мер поддержки. *Финансовый журнал*. 2013. № 4. С. 31–38.

5. Теоретико-прикладні аспекти інвентаризації податкових пільг, передбачених українським законодавством / Д. М. Серебрянський та ін.; за керів. М. В. Кармаліти. Ірпінь : НДІ фінансового права, 2013. 60 с.

ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАТКОВОГО СТИМУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Гриценко М. О., Кондраненкова І. К.

студентки Навчального-наукового інституту права

Науковий керівник: Аністратенко Ю. І.

доктор юридичних наук, доцент кафедри фінансового права

Університету державної фіскальної служби України

м. Ірпінь, Київська область, Україна

На сьогоднішній день економіка в Україні має великий потенціал розвитку та зростання. Створюючи нові робочі місця і поглинаючи надлишкову робочу силу, малий бізнес здатний вирішити проблему з офіційною зайнятістю населення, що досі залишається актуальною для нашої держави. Створення великої кількості малих підприємств дає поштовх розвитку регіональної економіки. Розвиток здійснюється як через конкуренцію малих підприємств між собою, так і з суб'єктами середнього та великого бізнесу.

Аналіз стану малого бізнесу в Україні свідчить про те, що подальший його розвиток є неможливим без активного втручання держави. Тому для України наразі особливо актуальними є розробка та реалізація обґрунтованої та ефективної державної політики підтримки розвитку малого бізнесу, в першу чергу це стосується реформування системи оподаткування малих підприємств з метою створення сприятливих умов для розширення бізнесу.

Вивчення досвіду державної підтримки малого підприємництва в розвинутих країнах свідчить, що сприяння його розвитку можливе лише шляхом поєднання та узгодження різних форм, методів, засобів регулювання і підтримки. Такими методами можуть бути: сприяння розвитку кредитних відносин між малим бізнесом та комерційними банками, реалізація державних програм розвитку малого бізнесу, створення системи державних замовлень тощо. Проте одним з основних

важелів впливу на малі підприємства лишається податкова політика держави.

На нинішньому етапі спрощена система оподаткування є найкращою альтернативою у сфері сприяння розвитку малого бізнесу через податковий механізм, проте і вона не є досконалою. Усунення недоліків спрощеної системи призведе до створення більш сприятливого середовища для малого підприємництва.

Вивчення досвіду державної підтримки малого підприємництва в розвинутих країнах свідчить, що сприяння його розвитку можливе лише шляхом поєднання та узгодження різних форм, методів, засобів регулювання і підтримки. Основними кроками держави на шляху підтримки розвитку малого бізнесу у світовій практиці вважають:

- створення раціональної нормативно-правової бази;
- вдосконалення спрощеної системи бухгалтерського обліку та звітності малих підприємств;
- організація фінансової підтримки малого бізнесу;
- забезпечення малих підприємств інформацією та підготовленими кадрами [1].

Найважливішим кроком, безперечно, є організація фінансової підтримки малого бізнесу. Кредитування малих підприємств комерційними банками в Україні знаходиться на низькому рівні розвитку. Станом на 01.01.2021 р. сукупний портфель кредитів, виданих малим та середнім фірмам, дорівнював 55 мільярдів гривень, а це лише 5% загального портфеля кредитів, виданих банками юридичним особам. Зважаючи на те, що кількість малих та середніх підприємств становить 99% усіх підприємств країни, ця цифра є просто мізерною. При цьому майже дві третини кредитів видали всього 8 банків, а кредитуються переважно юридичні особи [2].

Держава може сприяти кредитуванню малих підприємств двома шляхами. Першим варіантом є створення спеціальних державних установ або неприбуткових організацій для кредитування і фінансування малого бізнесу. При цьому вартість кредиту (який може бути і безвідсотковим) може залежати від віку, виду економічної діяльності, місця розташування підприємства тощо.

Таким чином можна створювати більш сприятливі умови для новостворених фірм, підприємств певної галузі, залежно від загальнонаціональної стратегії розвитку економіки чи задля розвитку певних місцевих ресурсів тощо. Наприклад, сьогодні в Україні фінансовою підтримкою мікро-, малих та середніх підприємств успішно займається Німецько-Український фонд (НУФ), заснований урядом спільно з НБУ та Німецьким державним банком розвитку [3].

Другим варіантом є державне сприяння розвитку кредитних відносин між малим бізнесом та комерційними банками. Задля цього можна

запровадити кредитування малого підприємництва банками під гарантії бюджетних коштів; ввести пільгове оподаткування прибутку комерційних банків, одержаного за рахунок кредитування малих підприємств тощо.

Не останню роль у фінансовій підтримці малого бізнесу відіграють державні регіональні та місцеві програми розвитку малого бізнесу. Подібні програми існують в кожній області України. На загальнодержавному рівні ними займається переважно Міністерство економічного розвитку і торгівлі [4]. Проте разом з розробкою програм розвитку малого бізнесу, важливим є контроль за їх впровадженням, прозорість виділення коштів, їх цільове використання, відсутність корупції тощо.

Враховуючи, що кредитна підтримка малих підприємств та бюджетне фінансування програм їхнього розвитку є слабкими та, швидше за все, у середньостроковій перспективі й надалі залишатимуться на низькому рівні, фінансові важелі впливу на діяльність малих підприємств і надалі лишатимуться домінуючими [5].

Фінансовий механізм України необхідно реформувати у напрямі забезпечення сприятливих умов для ведення бізнесу та залучення інвестицій шляхом побудови стимулюючої податкової системи. Водночас при реформуванні податкової системи варто також зважати на те, що для України заходи щодо зменшення ставок основних податків та істотного збільшення бюджетних видатків з метою стимулювання розвитку малого підприємництва є неприйнятними через такі фактори:

- навіть за стабільних економічних умов у нашій державі її соціальні зобов'язання істотно перевищують фінансові можливості;
- зниження податкових ставок як інструмент стимулювання інвестицій в умовах політичної нестабільності України не забезпечить бажаних результатів, а лише призведе до зменшення й без того обмежених фінансових можливостей бюджетів України;
- відсутність джерел фінансування бюджетного дефіциту не сприятиме збільшенню видатків понад отримані доходи [6, с. 262].

Тому система оподаткування малих підприємств має бути спрямована одночасно і на стимулювання розвитку малого бізнесу, і на подальше наповнення державного та місцевих бюджетів за рахунок податкових надходжень від малих фірм. Сучасний стан малого підприємництва в Україні свідчить про необхідність стимулювання його розвитку з боку держави, а отже і продовження дії спрощеної системи оподаткування.

Не менш важливими та необхідними напрямками розвитку податкової системи є підвищення довіри підприємців до податкових органів, інформаційна та консультаційна підтримка малого бізнесу, простота системи справляння податків тощо. Так, зменшення кількості процедур,

обов'язкових форм звітності, загального часу на сплату податків дозволить значно полегшити даний процес. Не останню роль тут відіграє система електронної сплати податків «Електронний кабінет платника податків», що на сьогодні досить ефективно працює та продовжує вдосконалюватись Державною податковою службою України.

Система оподаткування малих підприємств має бути спрямована одночасно і на стимулювання розвитку малого бізнесу, і на подальше наповнення державного та місцевих бюджетів за рахунок податкових надходжень від малих фірм.

Вдосконалити чинну систему оподаткування можна таким чином:

- прив'язати граничні обсяги виручки, що визначають групу платника податків, до мінімальної зарплати або індексу споживчих цін задля їх постійної актуалізації;

- звільнити від оподаткування новостворених суб'єктів малого бізнесу або встановити ставки податку, диференційовані за часом існування підприємства для сприяння новоствореним та новоствореним фірмам;

- забезпечити залежність сплати податків від результату діяльності підприємства;

- забезпечити інформаційну та консультаційну підтримку малого бізнесу щодо його оподаткування, підвищити довіру підприємців до податкових органів тощо.

Таким чином, найбільш доцільним для впровадження є податковий режим, за якого підприємство звільняється від оподаткування терміном на три роки за умови реінвестування щонайменше половини чистого прибутку у власний розвиток. При цьому вводити даний податковий режим на нинішньому етапі економічного розвитку України ми пропонуємо не лише для новостворених малих підприємств, а для всіх суб'єктів господарювання, що мають змогу використовувати спрощений режим оподаткування. Це призведе не лише до створення значної кількості нових фірм, а й до бурхливого розвитку вже наявних, їх переростання у середній бізнес та, як наслідок, до економічного зростання України загалом.

Література:

1. Поліщук О., Цимбал В. Проблеми розвитку малого бізнесу в Україні // Проблеми підвищення ефективності інфраструктури. – 2011. – № 32. – С. 82–85.

2. Волкова Н.І., Свірідова К.Д. Аналіз проблем кредитування малого та середнього бізнесу в сучасних економічних умовах // Фінанси, облік, банки. – №1. – 2017. – С. 55–62.

3. Офіційна сторінка Німецько-Українського фонду. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://guf.gov.ua>.

4. Офіційна сторінка Міністерства економічного розвитку і торгівлі України <http://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&id=5dee0c19-31f9-4a56-9f86-c05dc322cbb4&tag=ProgramiPidtrimkiPidprintsiv>.

5. Буй Т.Г. Податкова політика щодо малого бізнесу в Україні // Наукові записки НаУКМА. Економічні науки. – 2011. – Т. 120. – С. 8–11.

6. Ногінова Н. Оподаткування малого підприємництва в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку // Науковий вісник НЛТУ України. – 2014. – № 24.1. – С. 259–263.

СИСТЕМА ОРГАНІЗАЦІЇ ПОЛІЦЕЙСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ США: ОКРЕМІ ПОЗИТИВНІ АСПЕКТИ

Дем'янчук В. А.

*доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри кримінально-правових
та адміністративно-правових дисциплін,*

*Міжнародного економіко-гуманітарного університету
імені академіка Степана Дем'янчука*

Ляшук І. С.

*студентка 4 курсу
юридичного факультету*

*Міжнародного економіко-гуманітарного університету
імені академіка Степана Дем'янчука
м. Рівне, Україна*

Враховуючи поступову децентралізацію органів правопорядку в Україні, та беручи до уваги реалізацію в Україні міжнародних стандартів та врахування досвіду провідних країн світу, актуалізує питання вивчення системи організації поліцейської діяльності у США. Зазначене має важливе значення для того, щоб зрозуміти сучасну структуру органів закону цієї країни сьогодні, адже американська поліцейська система, як стверджує Х. В. Солнцева, єдина в світі.

Так, більшість країн світу сьогодні покладаються на одне або тільки кілька агентств правоохоронних органів, тоді як у Сполучених Штатах є тисячі правоохоронних органів з сотнями тисяч працівників. Жодна